

הניה ברקאי ז"ל

בת שרה וישראל בריזגל ז"ל

נולדה ה' בשבט תרע"ד 1.2.1914

נפטרה בשבת כ"ג בטבת תש"ע 9.1.2010

הניה שלנו נולדה בעיירה דמידובקה בחבל וולין שבפולין (היום אוקראינה). שם גדלה והתחנכה, הלכה לבי"ס עברי ואח"כ הצטרפה לתנועת "החלוץ הצעיר", שם היתה פעילה מאד וחדורת אידיאלים של הגשמה. כבר בגיל 16 הלכה להכשרה כדי להכשיר עצמה לחיי עבודה בארץ ישראל. בהכשרה היתה בידידות עמוקה עם שתיים מחברות המשק- בניה זק ז"ל וחייקה קינן ז"ל, שאותה הכירה עוד מימי ביה"ס באותה עיירה. החברות הזו היתה חזקה ואמיצה ונמשכה כל שנות חייהן בגשר ובאשדות.

ב-1934 הצליחה לעלות עם קבוצת חלוצים נבחרת, כפי שסיפרה. רק מעטים אישרו להם את העלייה לאחר תקופה קצרה מאד- וזאת מכיוון שהיתה מאד פעילה ונמרצת.

באותה אוניה בה עלתה, היה גם משה ברקאי (בורקו) שהיה מהכשרה אחרת- ושניהם הלכו ליישב את גשר. לאחר זמן מה החליטו שני החלוצים היפים והצעירים להתחתן והקימו בית חם ואוהב לחמשת הילדים שנולדו עם השנים: חנה'לה יאיר, שרוליק ושרה'לה- ייבדלו לחיים ארוכים- ויעקב'לה ז"ל.

על הבית והמשפחה שלה שנשארו מאחור ונכחדו- המשיכה לחלום ולספר תמיד.

בעדינות ובתבונה רקמה הניה את חייה ברקמת הקיבוץ, שהיתה בין מקימיו. היא עבדה בנאמנות ובמסירות ובחמון אהבה בטיפול בילדי הפעוטון והגן. היא סיפרה שהיתה מקבלת קבוצה ועובדת אתם במשך כמה שנים רצופות, נקשרה אליהם מאד ושמרה אתם על קשר גם לאחר שנים. כשעבדה בבתי הילדים, שמחה מאד כאשר נשלחה ל"קורס למטפלות בפעוטים", שבו העמיקה את ידיעותיה בחינוך הגיל הרך.

בראיון שנערך פעם, סיפרה על האהבה ועל הימים הנהדרים בהם בילו בנעימים משה והיא עם ילדיהם, כאשר משה עבד במדגה- אחראי על ענף בריכות הדגים. לעיתים, כשקיבלו 'שבת' באחד מימי השבוע, והיה מזוג אוויר יפה, היתה לוקחת את הילדים ויורדת אתם אל הבריכות, שם נפגשו עם האב, והכינו "מטעמים" מדגים וציפס; אח"כ חתרו קצת בסירה של המדגה, ולעיתים חזרו דרך השדות וכרסמו להנאתם גזר וכרובית ישר מן האדמה. ותמיד היה גם כלב מצורף למשפחה, שאומנם הובא מסיבות בטחוניות כדי לשמור על הדגים במדגה מפני מסתננים ערבים מעבר לגבול- אבל היה שם בגלל אהבתם של משה והניה לבעי"ח בכלל, ולכלבים בפרט. ב"סעיף" הזה נכללו גם רכיבות משותפות על סוסים באיזור הבריכות.

תקופה מסוימת עבדה הניה גם ברפת (הילדים זוכרים זאת בעיקר מסיפוריה), עד שהחליבות, שנעשו אז בידים, הכאיבו לה- ועזבה.

אחרי שנים רבות בטיפול בילדים, שהרגישה נשחקת מעבודה זו- עברה לעבוד במחסן המצרכים, ה"אקונומיה". במשך כ-20 שנים התמידה בעבודה הקשה הזו תחת ניהולם של אקונומים רבים שבאו והלכו- ובתקופה מסוימת היתה בעצמה אחראית על הענף החשוב הזה.

"חיים קלים" לא היו לה מעולם, כפי שסיפרה, היתה רצה בהפסקות לחדר כדי לבשל למשה את ארוחותיו- כי המטבח לא היה אז ערוך לספק אוכל נכון למחלת הסוכרת, בה חלה בגיל צעיר יחסית. גם ב"אקונומיה", כשהחברות נטשו את העבודה הקשה- המשיכה והתמידה, לפי דבריה כי חששה לעבור לעבודה אחרת מכיוון שבגיל 16 פנתה להכשרה ולא למדה מקצוע. אבל עם כאבי ותחלואי הגיל ויתרה- ועברה לעבוד במחסן הבגדים, בישיבה על כסא- עבודה שממש לא התאימה לאופיה התוסס...

המשך בעמוד הבא

הניה ברקאי ז"ל - המשך...

אנחנו, משפחתך - אחייניתך, ילדיך, כלותיך, חתנך, 15 נכדיך ו-15 ניניך – גאים בך מאד, אשה יפה ואמיצה - וכבר מאד מתגעגעים.

תהיה נשמתך צרורה בצרור חיינו וזכרונותינו.

תחקיר וארכיון: עמליה דיין
ערכה וקראה מעל הקבר: גלילה ברקאי

ב-1970 נפטר משה, והניה עשתה הכל כדי להמשיך בחיים באותו הקצב, המעורבות, הנעימות והחיוך.

שלוש שנים אח"כ היכתה בה המכה הקשה והנוראה מכל - יעקב בן הזקונים שלה נפל במלחמת יום הכיפורים. הכאב והקושי היו עצומים מבחינתה - כשהיתה צריכה להתמודד עם השכול ללא תמיכתו של משה.

ארבעת ילדיה המשיכו לדאוג לה ולעזור ככל יכולתם, נישאו ושימחו אותה בנכדים ובנינים. היו גם בני כתתו של יעקב ז"ל - ובמיוחד אסתר שרון - שנקשרו מאד אליה והיא העריכה את כל מה שעשו בשבילה. הניה התעקשה, במאמץ עילאי, להמשיך בחיים מתוך עניין ומעורבות. למשל, לא הרשתה לעצמה לוותר על החוג לתני"ך עם ישעיהו פונדק, וגם טרחה ונסעה ל"מכללת הגימלאים" של עמק הירדן כדי ללמוד בחוג למורשת ישראל. היא גם התנדבה לוועדה שהוקמה לעזרת הקשישים, יחד עם בניה חברתה ושמחה גולני ז"ל.

לפני שלוש וחצי שנים, כשכבר ממש היה לה קשה לתפקד בביתה - עברה לבית הסיעודי שלנו, "בית אחדות" - שגם בו התבלטה באהבת החיים, המוזיקה והצחוק שלה. לצוות הנפלא שטיפל בה שם - אין לנו מספיק מילים להביע את תודתנו ואהבתנו.

חברותיה קראו לה תמיד הניה'לה - והעבירו כינוי זה גם לחברות הצעירות יותר בנות הדור הבא, שגם הן רחשו לה אהבה רבה.

אמא שלנו, אנחנו רוצים לקוות שעכשיו כבר טוב לך ושקט לך מכאבי הגוף והלב, שבשנים הארוכות של השכול לא הפסיק לדאוג ולחרוד מעוד מלחמות - כשהפעם דור הנכדים עלול היה תלילה להיות בסכנה.

אנחנו נפרדים ממך היום, כל קהילת אשדות איחוד - ואת כמעט אחרונת דור המייסדים, שעל אף הכל ולמרות הכל הקים קיבוץ לתפארת.